

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1982-1983

22 JUNI 1983

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

— van de heren V. Anciaux, E. Beysen, N. De Batselier en J. Dupré

betreffende het industrieel beleid voor Vlaanderen

VERSLAG

namens de Commissie voor economisch, tewerkstellings-
en energiebeleid uitgebracht door de heer E. Beysen

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft twee vergaderingen gewijd aan de bespreking van dit voorstel van resolutie.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer O. Van Ooteghem.

Vaste Zeden : de heren J. Ansoms, E. Bockstal, E. Cooreman, L. Dhoore, J. Dupré, R. Windels.

de heren L. Bril, A. Denys, G. Sprockeels, M. Van Daele.

de heren N. De Batselier, V. Vanderheyden, F. Willockx.

de heren F. Debusseré, O. Van Ooteghem.

Plaatsvervangers :

de heren A. d'Alcantara, P. Deprez, M. Olivier.

de heren E. Beysen, Joseph Daems.

de heer G. Bossuyt, mevrouw L. Detiège.

de heer O. Meyntjens.

Zie :

210 (1982-1983)

— Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
Inleiding van de verslaggever	3
Bespreking	
A. Bespreking van het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren (Stuk 207(1982-1983)–Nr. 1)	3
A.1. Toelichting van de indiener en de medeondertekenaars	3
A.2. Bespreking van het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren, in samenhang met het standpunt van de Vlaamse Executieve betreffende de regionalisering van de nationale sectoren	5
B. Bespreking en stemming van het voorstel van resolutie van de heren V. Anciaux, E. Beysen, N. De Batselier en J. Dupré betreffende het industrieel beleid voor Vlaanderen (Stuk 210 (1982-1983) – Nr. 1)	12

Inleiding van de verslaggever

Uw commissie heeft op 14 juni 1983 een onderzoek gewijd aan de bespreking van het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren (Stuk 207 (1982-1983) – Nr. 1).

De bespreking ging op bovenvermelde vergadering echter verder dan het louter verzoek tot de Vlaamse Executieve tot het nemen van een dringend initiatief een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren.

Daarenboven kwam eveneens het standpunt van de Vlaamse Executieve betreffende de regionalisering van de nationale sectoren uitvoerig aan bod. Op de commissievergadering van 14 juni jl. werd het voorstel van resolutie trouwens in samenhang met dit standpunt van de Vlaamse Executieve besproken.

Op de commissievergadering van 15 juni 1983 werd de resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren ingetrokken om te worden vervangen door een voorstel van resolutie van de heren V. Anciaux, E. Beysen, N. De Batselier en J. Dupré betreffende het industrieel beleid voor Vlaanderen (Stuk 210 (1982-1983) – Nr. 1).

Over de gevolgde procedure waren de leden het unaniem eens.

De commissievergadering van 15 juni 1983 was dan ook praktisch volledig gewijd aan de bespreking van laatstgenoemd voorstel van resolutie.

Bespreking

A. Bespreking van het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren – Stuk 207 (1982-1983) – Nr. 1.

A 1. Toelichting van de indiener en de medeondertekenaar

Vooreerst dient er te worden op gewezen dat door de heer V. Anciaux C.S. op 1 juni 1983 bij de Vlaamse Raad een resolutie betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren, werd ingediend.

De tekst ervan luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad :

– gelet op de bekendmaking van het rapport-Gandois over Cockerill-Sambre ;

– overwegende dat dit rapport aanleiding kan geven tot politieke beslissingen met verstrekkende gevolgen voor de Vlaamse Gemeenschap ;

– overwegende dat de financiële gevolgen gedurende vele jaren een hypotheek kunnen leggen op de Vlaamse Gemeenschap, waardoor het voeren en het financieren van een eigen sociaal-cultureel en industrieel beleid in grote mate worden verhinderd ;

– verzoekt de Vlaamse Executieve dringend het initiatief te nemen om een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te

organiseren tussen de Vlaamse regering, een vertegenwoordiging van de fracties van de Vlaamse Raad, de sociale gesprekspartners en het Overlegcentrum van de Vlaamse verenigingen.”

Naar aanleiding van dit voorstel van resolutie geven medeondertekenaar en indiener volgende toelichting.

De medeondertekenaar verwijst er vooreerst op dat de Vlaamse gemeenschap de voor haar nuttige momenten moet aangrijpen om naar voren te komen.

In de Belgische context is meermaals gebleken dat de ogenblikken van gesprek tussen beide grote gemeenschappen voor Vlaanderen niet altijd even gunstig lagen. In het verleden was Vlaanderen meestal eisende partij, zodanig dat onze gemeenschap zelf over de brug moest komen en uiteraard ook voor de betaling moest opdraaien. Thans echter is de Franstalige gemeenschap eisende partij, met andere woorden de gemeenschappelijke geldmiddelen worden door haar opgevraagd.

Ten einde het eventuele tegenargument van de vrees voor een mogelijke ontmanteling van de Belgische staat te ontzenuwen, stelt hij duidelijk dat deze vrees dan even goed bij de andere gemeenschap moet aanwezig zijn. Ter zake verwerpt hij eveneens elke chantage.

Vervolgens wijst hij op de financiële implicaties van een eventuele reddingsoperatie van Cockerill-Sambre. In dit verband is hij de mening toegedaan dat men met 100 miljard frank en meer niet zal toekomen. Hiervoor zal uiteraard gans de Belgische Staat moeten opdraaien en zal de Vlaamse Gemeenschap uiteraard het zwaarst de gevolgen dragen.

Tevens wijst hij erop dat ook bij het wetsvoorstel van de heer L. Van den Brande C.S. tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (K.v.V., Stuk 441 (1982-1983) – Nr. 1), met andere woorden bij het voorstel tot regionalisering van de vijf nationale sectoren, de onderliggende motivatie is een einde te stellen aan de transferen van de ene gemeenschap naar de andere. Daarenboven zal de nationale regering over het dossier Cockerill-Sambre een beslissing nemen, zodanig dat wij er goed zouden aan doen thans reeds ons standpunt te bepalen. Het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren moet dan ook in die context worden bekeken. Volledigheidshalve voegt hij eraan toe dat de betrokkenheid van het Overlegcentrum van de Vlaamse verenigingen geen essentieel bestanddeel of een *conditio sine qua non* uitmaakt.

Tenslotte spreekt hij de hoop uit samen met de Vlaamse Executieve ten overstaan van de buitenwereld tot een standpunt te kunnen komen.

Vervolgens wijst de indiener erop dat zijn voorstel van resolutie werd ingediend uit bezorgdheid voor de financiële gevolgen van een eventuele regeringsbeslissing nopens Cockerill-Sambre naar aanleiding van het Gandois-rapport.

Hij is ervan overtuigd dat gelijk welke beslissing die de nationale regering inzake het Waalse staal neemt financieel een zware hypotheek legt op de Vlaamse gemeenschap en op het eigen Vlaams industrieel en sociaal-cultureel beleid.

Naar aanleiding van dit feit is een breed Vlaams politiek, economisch en sociaal-cultureel overleg dringend nodig.

Partijen bij dit overleg zouden zijn, de Vlaamse Executieve, de fracties in de Vlaamse Raad, de sociale gesprekspartners en het Overlegcentrum van Vlaamse verenigingen.

Ofschoon dit overleg tot geen directe besluitvorming kan leiden kan toch het besef groeien dat de bakens van de staats-hervorming van 1980 moeten worden verzet.

A.2. Bespreking van het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren – Stuk 207 (1982-1983) – Nr. 1, in samenhang met het standpunt van de Vlaamse Executieve betreffende de regionalisering van de nationale sectoren.

Vooraleer tot de bespreking van het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren over te gaan, beslist de commissie dit voorstel in samenhang te bespreken met het standpunt van de Vlaamse Executieve betreffende de regionalisering van de nationale sectoren.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, licht vervolgens het standpunt toe van de Vlaamse Executieve betreffende de regionalisering van de nationale sectoren.

Standpunt betreffende de regionalisering van de nationale sectoren

In de beleidsverklaring (25 januari 1982) van de Vlaamse Executieve wordt gezegd :

„De Vlaamse Executieve zal bij de Nationale Regering zeer „sterk aandringen om minstens de verdere uitvoering van de „hervorming der instellingen, zoals opgezet in de wetten van 8 „en 9 augustus 1980, te bewerkstelligen zodat de nieuwe struc- „turen optimaal kunnen werken. Met name zullen dringend de „volgende maatregelen en initiatieven moeten genomen wor- „den ten einde :”

– „Op basis van het overleg tussen de Executieven en de Re- „gering en ter voltooiing van het financieringssysteem, in de „Rijksmiddelenbegroting van 1982, de totale aan de Gemeen- „schap en Gewesten toe te bedelen ristornobedragen vast te „leggen, alsmede de belastingen aan te duiden die voor deze „ristorning in aanmerking komen, waarbij bijzondere aan- „dacht zal gaan naar de keuze van die belastingen ;”

– „De eigen Thesaurie van de Vlaamse Gemeenschap te or- „ganiseren rekening gehouden met het transfert van de saldi „van kredieten van de vorige jaren ;”

– „Een regeling te vinden voor het vaststellen van een ge- „lijkvormige toepassing van het criterium op basis waarvan de „dotatie voor de culturele uitgaven van nationale opvoeding „zal worden vastgesteld, die tegemoet komt aan de werkelijke „behoeften van de Vlaamse Gemeenschap.”

Met betrekking tot een eventuele uitbreiding van bevoegdheden, werd volgende tekst opgenomen :

„De Vlaamse Executieve wil in de eerste plaats de nieuwe „structuren, zoals voorzien door de wetten tot hervorming van „de instellingen, een kans geven op hun terrein.

„Zij zal ijveren voor de verdere doortrekking van de regiona- „lisering in zoverre de slagkracht van het Vlaams beleid hier- „door versterkt wordt.

„Het moet evenwel van meet af aan duidelijk zijn dat in ie- „der geval uitbreiding van bevoegdheden gekoppeld blijft aan „de volledige financiële verantwoordelijkheid voor de betrok- „ken materies.”

In de lijn van deze beleidsverklaring en overeenkomstig de

wetten van 8 en 9 augustus 1980 betreffende de **staats**hervorming, formuleert de Vlaamse Executieve de hiernavolgende standpunten :

1. De financiële middelen die vereist zijn voor de uitvoering van de aan de Gemeenschappen en Gewesten door de wet toevertrouwde bevoegdheden, moeten volledig aan de Gemeenschappen en de Gewesten worden overgedragen volgens het mechanisme dat in de wet van 9 augustus 1980 is voorzien, nl. door ristonnering op de lokaliseerbare belastingen.

Deze stellingname behelst :

1. De overdracht van de financiële middelen, nodig voor de betaling van de lasten uit het verleden die voortspruiten uit de correlatieve vastleggingsmachtigingen voor de periode 1 januari 1975 - 31 december 1979.

Het juiste bedrag van deze lasten kan op tegensprekelijke maar duidelijke wijze worden vastgesteld, in samenwerking met de nationale overheid.

Het door de Nationale Regering op 4 maart 1983 aan de Ministerraad voorgelegde voorstel biedt slechts een gedeeltelijke en bijgevolg onaanvaardbare oplossing voor dit probleem.

2. De saldi van de Gemeenschappen en de Gewesten waarvan het juiste bedrag in overleg met de Nationale Regering moet worden vastgesteld, zullen volgens een redelijke timing worden overgedragen. De verdeling van deze saldi voor de Gemeenschappen en Gewesten vloeit voort uit de verbintenissen die in de periode 1975-1979 in de nationale begrotingswetten werden opgenomen.

3. a) Wat het tewerkstellingsbeleid betreft, stelt de Vlaamse Executieve vast dat de Nationale Regering stelselmatig de beschikking heeft overtreden die is opgenomen in de wet van 8 augustus 1980, art. 6, § 4 :

„De Executieven worden betrokken bij :

3° de maatregelen ter plaatsing van de werklozen en de goedkeuring van de projecten bedoeld in § 1, IX, 2°”

b) Inzake het tewerkstellingsbeleid zijn aan de Executieven de volgende aangelegenheden toevertrouwd :

Art. 6, § 1, IX. Wat het tewerkstellingsbeleid betreft :

„1° De arbeidsbemiddeling en de daaraan verbonden financiële tegemoetkomingen ;

2° Ter uitvoering van de maatregelen door de nationale overheid vastgesteld :

a) De plaatsing van werklozen in het kader van de tewerkstelling door het Gewest, de ondergeschikte besturen en de natuurlijke personen en rechtspersonen ;

b) De plaatsing van werklozen die tijdelijk en buiten kader worden tewerkgesteld voor activiteiten van algemeen belang ;

3° De toepassing van de normen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten.”

De uitoefening van deze bevoegdheden wordt grotendeels verhinderd door het uitblijven van een nationale maatregel tot splitsing van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening en Werkloosheid.

De Vlaamse Executieve vraagt de onmiddellijke **verwezenlijking** van deze maatregel.

c) Wat de financiering van het tewerkstellingsbeleid betreft, heeft de Vlaamse Executieve in haar beleidsverklaring gesteld :

„Meer algemeen meent de Vlaamse Executieve dat de „uitvoering van de programma's tot opslorping van de werk- „loosheid tot haar bevoegdheid behoort en dat de hiervoor be- „staande financiële middelen bij haar inkomsten dienen ge- „voegd. Zij zal in die zin optreden bij de nationale instanties.”

Betreffende de verdeling van deze financiële middelen dient overleg tussen de Nationale Regering en de Gewestexecutieven tot stand te komen.

d) Inzake de beroepsomscholing en -bijscholing, bevoegdheden die tot de Vlaamse Gemeenschap behoren, benadrukt de Vlaamse Executieve eveneens de onmiddellijke splitting van de RVA.

4. Wat het economisch en industrieel beleid betreft, is de Vlaamse Executieve van oordeel dat :

– de volledige lijst van de zogenaamde industriële hefbo-
men moet worden opgesteld en dat de wetten van 8 en 9 augustus 1980 ter zake volledig moeten worden toegepast ;

– de overheveling van de op de nationale begroting ingeschreven middelen moet geschieden door de ristoring van de lokaliseerbare belastingen ;

– over tijdschema en prioriteiten het overleg tussen de Nationale Regering en de Executieven onmiddellijk op gang moet worden gebracht.

In het kader van de gestelde problematiek, namelijk de regionalisering van de nationale sectoren, is de oplossing van de onder 1 tot 4 opgesomde problemen, in het bijzonder wat de financiële implicaties betreft, voor de Vlaamse Executieve de eerste prioriteit.

Dit standpunt doet niets af aan de noodzakelijkheid zo spoedig mogelijk een regeling tot stand te brengen betreffende de overige problemen die met de correcte en integrale toepassing van de staatshervorming verband houden. De Vlaamse Executieve herinnert aan de formele belofte van de Nationale regering om over deze problemen een overleg te organiseren.

II. De uitzondering, opgenomen in artikel 6, § 1, VI, 2e lid, 1°, moet worden opgeheven, met andere woorden de zogenaamde nationale sectoren moeten worden geregionaliseerd.

De Vlaamse Executieve motiveert dit standpunt als volgt :

1. Het sectorieel beleid is een gewestelijke aangelegenheid, wat blijkt uit de formulering van artikel 6, § 1, VI, 2e lid, 1° die de nationale sectoren als een uitzonderlijke bevoegdheid van het nationaal beleid aanduidt ;

2. Het opdelen van de industriële sectoren over het regionaal (in de regel) en het nationaal (als uitzondering) beleid is economisch niet verantwoord, gelet op de intersectoriële samenhang van alle sectoren. Aldus is de reconversie van bepaalde sectoren niet mogelijk zonder nieuwe initiatieven in andere sectoren.

3. Bij de totstandkoming van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 werden de nationale sectoren aan het gewestelijk beleid onttrokken gelet op het toen bestaande regionale evenwicht tussen de financiële overheidstussenkomst en de onmogelijkheid om bepaalde door de Staat aangegane verbintenissen ten aanzien van derden door de Gewesten te laten nakomen.

4. Een eventuele verruiming van de enveloppe ten aanzien van de staalsector brengt het hoger vernoemd regionaal evenwicht in het gedrang, tenzij ook voor de andere sectoren een overeenkomstige verhoging van de enveloppe wordt doorgevoerd, wat ontegensprekelijk de financiële mogelijkheden van het Rijk te boven gaat.

5. Ten slotte maakte de toepassing van de toegepaste financieringstechniek, de zogenaamde debudgettering, een overdracht naar de Gewesten onmogelijk, aangezien de Gewesten deze zelfde financieringstechniek niet kunnen toepassen.

De regionalisering van de nationale sectoren vereist dat de onder I opgesomde problemen op de aangeduide wijze voorafgaandelijk worden opgelost.

Tevens dienen alle door de nationale overheid aangegane verbintenissen ten aanzien van de andere nationale sectoren en ten opzichte van de Vlaamse ondernemingen in de staalnijverheid integraal te worden nagekomen.

De regionalisering van de nationale sectoren moet geschieden door toepassing van het principe van de eigen financiële verantwoordelijkheid van de Gewesten, dit wil zeggen door de ristornering van de lokaliseerbare belastingen.

III. De Vlaamse Executieve staat erop dat de onder I en II vermelde problemen een oplossing krijgen vóór 30 juni 1983 zodat de nationale en regionale begrotingen binnen de normale termijn en overeenkomstig de mechanismen van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 kunnen worden opgesteld.

Deze mechanismen behelzen onder meer :

- het vaststellen van de ristorno's, volgens artikel 11, § 4 ;
- het opstellen van de programmatie voor openbare leningen, volgens artikel 14 (wet van 8.8.1980).

Volledigheidshalve voegt de Voorzitter van de Vlaamse Executieve eraan toe dat dit unaniem standpunt van de Vlaamse Executieve reeds op 29 maart 1983 aan de nationale regering werd overgezonden. Daarna deelde ook de Brusselse Executieve en ten slotte deelde onlangs ook de Waalse Gewestexecutieve ter zake haar standpunt aan de nationale regering mede.

Bij het bepalen van het standpunt van de Vlaamse Executieve werd uitgegaan van de beleidsverklaring, waarin onder meer gepleit werd voor de integrale uitvoering van de staats-hervorming.

Vanuit deze uitgangspositie licht de Voorzitter van de Vlaamse Executieve het probleem van de lasten uit het verleden toe.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat de nationale regering de lasten uit het verleden op 127,8 miljard frank raamt. De nationale regering wil daarvoor, gespreid over zeven jaar en te beginnen in 1983, een totaal bedrag van 112,7 miljard frank uittrekken en voor haar rekening nemen zodat de Vlaamse en Waalse Executieven tesamen slechts 15 miljard frank van de lasten van het verleden voor hun rekening zouden moeten nemen. Uit berekeningen van de Vlaamse Executieve blijkt echter dat de bedragen door de nationale regering medegedeeld, niet helemaal kloppen met de werkelijkheid. De tussenkomst van de nationale regering werd overtrokken, terwijl de lasten van het verleden werden geminimaliseerd.

Na er nog te hebben aan toegevoegd dat deze problematiek

nog ter discussie ligt, de voorgestelde termijn van 7 jaar inbegrepen, wijst hij ter zake nog op de volgende belangrijke aspecten :

1) het is logisch dat de saldi vanaf 1980 ter beschikking zouden worden gesteld aangezien vanaf dat ogenblik de Vlaamse gemeenschap instond voor de volledige uitoefening van haar economisch en industrieel beleid ;

2) de kennis van de juiste omvang van de *ristorno* is niet alleen belangrijk voor de rij *ksmiddelenbegroting*, maar ook voor de begroting van de Vlaamse Gemeenschap ;

3) ook de leningscapaciteit van de gewesten moet in overleg worden bepaald.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve legt nogmaals de nadruk op het feit dat inzake sectorieel beleid de nationale sectoren de uitzondering vormen. Zo is bijvoorbeeld de Vlaamse Gemeenschap volledig bevoegd voor de problemen van de metaalverwerkende nijverheid.

Hij herinnert er tevens aan dat het opdelen van de industriële sectoren over het regionaal en het nationaal beleid economisch onverantwoord is. Reconversie van bepaalde sectoren is immers niet mogelijk zonder nieuwe initiatieven in andere sectoren.

Na nog op het ontstaan van de nationale sectoren te hebben gewezen alsmede het op 15 mei 1981 bekomen evenwicht, stelt hij ten slotte nogmaals zeer duidelijk dat een eventuele verruiming van de enveloppe ten aanzien van de staalsector het regionaal evenwicht in het gedrang zou brengen, tenzij ook voor de andere sectoren een overeenkomstige verhoging van de enveloppe wordt doorgevoerd. Dergelijke operatie zou echter de financiële mogelijkheden van de Belgische Staat overschrijden.

Een lid verklaart dan niet goed in te zien waarom het theoretisch niet mogelijk zou zijn dat het Vlaamse Gewest zou debudgetteren.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve verduidelijkt dat voor de kredietwaardigheid van het Vlaamse Gewest een voldoende fiscale basis noodzakelijk is. Hij voegt er nog aan toe dat voor het verleden uiteraard de debudgettering niet kan worden toegepast.

Een lid verklaart :

1) de mening te zijn toegedaan dat het bovengemeld, door de Vlaamse Executieve vertolkte standpunt pragmatisch goed is. In praktijk echter is de nationale regering niet altijd een correcte tegenspeler en treedt deze soms op het terrein van de Vlaamse Executieve, en dit zelfs in gevallen waar een bevoegdheidsconflict totaal ondenkbaar is ;

2) welke techniek men ook zou gaan toepassen, Vlaanderen het grootste gedeelte van de lasten uit het verleden zal betalen ;

3) de regionalisering van de nationale sectoren kan niet alleen via een wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen geschieden, maar ook conform artikel 6, § 5, derde lid van deze wet.

Iedere wijziging van de lijst van de erkende zogenaamde nationale sectoren kan geschieden bij een in Ministerraad overlegd

koninklijk besluit, dit echter met instemming van iedere Executieve ;

4) voor een eventuele wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met name om via deze wet de nationaal gebleven sectoren te regionaliseren, zijn er in tegenstelling met de stemmingen in de commissies, bij de stemmingen in openbare vergadering van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat, gekwalificeerde meerderheden vereist ;

5) de indruk blijft dat het Waalse Gewest in feite wil regionaliseren, op voorwaarde dat de Belgische Staat verder voor de financiering blijft instaan, met andere woorden, zij wensen wel autonomie maar geen financiële verantwoordelijkheid ;

6) het argument dat de Vlaamse Gemeenschap de rechtsregels binnen de Belgische staatsordening respecteerde en wil blijven respecteren, maakt nog weinig effect, aangezien noch het Waalse Gewest of de Franse Gemeenschap, noch de Belgische Staat (nationale regering) zich aan de regels wensen te houden. Hieruit meent hij te mogen besluiten dat bevoegdheidsproblemen van zeer ondergeschikt belang zijn en de Vlaamse Raad zelf tot politieke beslissingen moet overgaan.

Inspelend op de zienswijze boven uiteengezet dat het gunstig moment thans voor de Vlaamse Gemeenschap is aangebroken, herinnert de Voorzitter van de Vlaamse Executieve er vervolgens aan dat de Vlaamse Gemeenschap, reeds 18 maanden volop bezig is met de financiële middelen die vereist zijn voor de uitvoering van de aan de gemeenschappen en gewesten door de wet toevertrouwde bevoegdheden, volledig naar deze gemeenschappen en gewesten over te dragen.

Tevens herinnert hij er nogmaals aan dat bij de totstandkoming van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 de nationale sectoren aan het gewestelijk beleid werden onttrokken, gelet op het toen bestaande regionale evenwicht tussen de financiële overheidstussenkomst en de onmogelijkheid om bepaalde door de Staat aangegane verbintenissen ten aanzien van derden door de Gewesten te laten nakomen. In dit verband wijst hij erop dat het geheel van de engagementen in stand moet worden gehouden. De Belgische belastingbetaler betaalt in functie van een evenwicht. Hij besluit met te stellen dat, indien men in de toekomst de nationale sectoren wil regionaliseren, dit ook financiële verantwoordelijkheid van de Gewesten voor dit beleid impliceert.

Een lid repliceert hierop met de vraag of dit betekent dat als de centrale regering beslist om de staalsector een bepaald aantal miljarden toe te spelen, deze operatie voor de Vlaamse Executieve aanvaardbaar is, op voorwaarde dat men een evenwicht naar de andere zijde heeft (met andere woorden wanneer eveneens miljarden aan de Vlaamse Gemeenschap worden toegekend).

Hetzelfde lid stelt dan nogmaals duidelijk dat voor hem ter zake elke compensatie onaanvaardbaar is en het principe zelf eveneens verwerpelijk is. Kortom, het gaat niet op de **miljardenstroom** te laten verder vloeien.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt hierop geen voorstander te zijn van een toepassing van de zogenaamde „wafelijzerpolitiek”.

Hij voegt er echter aan toe dat totnogtoe ook in de nationale sectoren het evenwicht tussen de Gewesten rigoureus werd gerespecteerd. Dit moet ook voor de toekomst het geval blijven, met name als men voor Cockerill-Sambre een **reddingsso-**

peratie wil doen moet uiteraard het bestaande evenwicht verder worden geëerbiedigd.

Hij besluit met duidelijk te stellen dat, mits de nodige financiële eigen middelen, de gewesten ook voor de nationaal gebleven sectoren bevoegd moeten worden. Het heeft echter geen zin om bijkomende bevoegdheden te vragen zonder financiële mogelijkheden en verantwoordelijkheid.

Een lid stelt dan de vraag of het niet denkbaar zou zijn bij eventuele compensaties tussen het Vlaamse en de andere Gewesten de lasten uit het verleden te gebruiken.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt hierop dat voor de periode 1975-1979 geen compensaties meer mogelijk zijn.

Ten slotte voegt een lid er nog aan toe dat inzake de financiering van de nationale sectoren, de zogenaamde compensatietheorie niet opgaat, aangezien de dotaties en *ristorno's* toekomende aan de Vlaamse Gemeenschap eveneens van nationale oorsprong zijn.

Een ander lid komt dan terug op het standpunt van de Vlaamse Executieve en vraagt of er binnen de schoot van de Executieve hierover eensgezindheid was.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt hierop bevestigend.

Verschillende leden wijzen er dan op dat op het leggen van enkele accenten na, alle Vlaamse partijen inzake regionalisering van de nationale sectoren, er dezelfde mening op nahouden.

Vervolgens breekt een lid nog een lans opdat het Waalse Gewest de volledige financiële verantwoordelijkheid zou dragen voor zijn staalsector. Te dien einde houdt hij dan ook een warm pleidooi opdat ter zake de Vlaamse Gemeenschap een duidelijke houding zou aannemen over het voorstel van resolutie van de heer Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren en het voorstel van resolutie ongewijzigd en unaniem zou worden aangenomen.

Na nog een korte gedachtenwisseling verklaart nog een ander lid het met de tekst van het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren niet helemaal eens te zijn en stelt voor een resolutie op te stellen gebaseerd op het eerder ingenomen en bovenvermeld standpunt van de Vlaamse Executieve.

Vervolgens meent een lid, dat niet tot de commissie behoort, te moeten betreuren dat op 24 maart 1982 de Vlaamse Raad een resolutie aannam betreffende een onderzoek naar de regionalisering van de nationale sectoren (Stuk 80 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 4) en Handelingen dd. 24 maart 1982). Hierin werd de Vlaamse Executieve gevraagd regelmatig verslag uit te brengen over de stand van zaken en de resultaten van het onderzoek.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat de belangrijkste documenten steeds aan de Vlaamse Raad werden overgezonden. Zo ligt het belangrijk rapport „Hefbomen voor een Vlaams industrieel beleid” (zgn. rapport-Beernaert, Brussel, Vlaamse Executieve, 1983) ter inzage van de leden op het secretariaat van de Vlaamse Raad.

Hetzelfde lid dringt aan opdat de commissie in deze aangelegenheid in ieder geval een resolutie zou aannemen. Niets betel dat ter zake de Vlaamse Executieve zelf een tekst voorstelt geïnspireerd op het standpunt dat zij reeds op 29 maart 1983 aan de nationale regering meedeelde.

Een lid herinnert er dan aan dat, zoals boven reeds vermeld, de Vlaamse Raad reeds op 24 maart 1982 een resolutie goedkeurde betreffende een onderzoek naar de regionalisering van de nationale sectoren, op 29 maart 1983 de Vlaamse Executieve unaniem haar standpunt aan de nationale regering medeelde en daarenboven het rapport-Gandois volop in de actualiteit kwam (cf. Kamer van Volksvertegenwoordigers – Stuk 690 (1982-1983)-Nr. 1).

Om die redenen kan hij zich bij de zienswijze van het vorig lid volkomen aansluiten om dringend, hetzij op initiatief van leden van deze commissie, hetzij op initiatief van de Vlaamse Executieve, door de Vlaamse Raad bij resolutie het standpunt van het Vlaamse Gewest te laten verwoorden. Wat de grond van de zaak betreft, breekt hetzelfde lid een lans om in ieder geval dit standpunt met de sociale gesprekspartners te **negociëren**. Het overlegcentrum van de Vlaamse verenigingen bij deze aangelegenheid betrekken acht hij echter weinig opportuun.

Ten slotte dringt nog hetzelfde lid fel aan, opdat ook over het rapport-Gandois het Vlaamse Gewest een standpunt zou innemen. Wanneer men dit rapport vanuit zuiver Vlaamse hoek bekijkt (bijvoorbeeld wat de gevolgen op ALZ betreft) zullen de Vlaamse Executieve en/ of Vlaamse Raad binnen hun bevoegdheidssfeer blijven. Het schijnt hem dan ook meer dan logisch dat de aan te nemen resolutie hiervan melding zou maken.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve repliceert hierop met te stellen dat het advies van de gewesten een wettelijke verplichting uitmaakt en het ter zake dus om verplicht overleg gaat.

Voor alle duidelijkheid verklaart vervolgens de medeondertekenaar van het voorstel van resolutie betreffende de noodzaak een breed Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren, dat uiteraard niets belet dat de tekst van dit voorstel van resolutie zou worden aangepast, op voorwaarde dat men ter zake poneert enerzijds voorstander te zijn en te blijven van de regionalisering van de vijf nationale sectoren en anderzijds de gewesten hun eigen financiële verantwoordelijkheid te laten dragen.

Op zijn beurt verklaart dan een ander lid het eens te zijn met bovenvermeld standpunt van de Vlaamse Executieve. Het heeft trouwens de verdienste duidelijk en logisch te zijn. Hij zou het echter betreuen mocht de Vlaamse Raad als een zuiver communautaire tribune worden gebruikt.

Ten slotte stelt de Voorzitter van de Vlaamse Executieve dat op het verzoek om een nieuw Vlaams sociaal-economisch overleg te organiseren niet kan worden ingegaan. Hij voegt eraan toe dat het probleem van Cockerill-Sambre in de eerste plaats een nationale aangelegenheid is.

B. Bespreking en stemming van het voorstel van resolutie van de heren V. Anciaux, E. Beysen, N. De Batselier en J. Dupré betreffende het industrieel beleid voor Vlaanderen – Stuk 210 (1982-1983)-Nr. 1.

Na de uiteenzetting van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve ontstaat er in de commissie een uitvoerige discussie waaruit een nieuwe tekst van voorstel van resolutie resulteert.

In de hiernavolgende bespreking wordt deze discussie weergegeven. Uiteindelijk komt men in een geest van ruime consensus tot een definitieve tekst die door vertegenwoordigers van de vier fracties wordt ondertekend (Stuk 210 (1982-1983)-Nr. 1).

Een lid, co-auteur van het nieuwe voorstel van resolutie, licht de tekst toe. Als basis van deze tekst geldt de mededeling van de Vlaamse Executieve over de regionalisering van de nationale sectoren. Hierop hebben de indieners enkele accenten gelegd.

De eerste considerans van het voorstel van resolutie plaatst de tekst in het kader van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 meer bepaald van de bepalingen inzake het economisch beleid.

De tweede considerans plaatst de tekst in het kader van de gewone wet van 9 augustus 1980 en legt het verband met de bepalingen inzake de financiële middelen van de Gemeenschappen en Gewesten, meer bepaald de *ristorno's* op belastingen en heffingen en de eigen fiscaliteit.

De derde considerans verwijst naar een in 1982 door de Vlaamse Raad goedgekeurde resolutie betreffende een onderzoek naar de regionalisering van de nationale sectoren. Het daarin gevraagde onderzoek is thans bezig.

De vierde considerans wijst op het onevenwicht dat tussen de gewesten zou ontstaan indien één van de toegezegde enveloppes vóór de financiering van de nationale sectoren zou worden verruimd.

De vijfde considerans stelt dat het opdelen van het industrieel beleid over het nationale vlak en het gewestelijke vlak economisch niet houdbaar is gezien de samenhang tussen de sectoren. Aldus wordt ook de reconversie van bepaalde sectoren bemoeilijkt.

De eerste beschikking slaat op de eis tot volledige uitvoering van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op het stuk van het industrieel beleid en het hierop betrekking hebbend industrieel onderzoek.

Deze eis werd overgenomen uit het „Standpunt van de Vlaamse Executieve betreffende de regionalisering van de nationale sectoren”.

De tweede beschikking behelst in feite de integrale toekenning aan het Vlaamse Gewest van de financiële middelen om de schulden van het verleden te dragen, met andere woorden indien de lasten van vóór 1980 127,8 miljard frank bedragen, dan moet ook dit bedrag en niet minder worden ter beschikking gesteld.

De derde beschikking stelt dat inzake de regionalisering van de nationale sectoren de beleidsverantwoordelijkheid moet gekoppeld zijn aan de financiële verantwoordelijkheid.

De vierde beschikking nodigt de Vlaamse Executieve uit over bovengenoemde punten een overleg te plegen met de sociale gesprekspartners in de geëigende structuren die hiervoor bestaan.

De Vlaamse Raad zal via de Vlaamse Executieve van deze besprekingen kennis nemen en nadien zijn standpunt inzake de regionalisering van het industrieel beleid bepalen.

Bespreking

De vierde beschikking van dit voorstel van resolutie lokt een discussie uit. Er zijn enerzijds voorstanders van één breed gezamenlijk overleg in een structuur ad hoc zoals voorgesteld in het voorstel van resolutie van de heer Anciaux, namelijk met Vlaamse Executieve, Vlaamse Raad en sociale gesprekspartners (inzake het overlegcentrum van de Vlaamse verenigingen werd in de nieuwe tekst niet meer aangedrongen). Er zijn an-

derzijds voorstanders van een overleg binnen de bestaande structuren, namelijk Vlaamse Executieve en sociale gesprekspartners in VESOC en nadien Vlaamse Executieve en Vlaamse Raad.

De voorstanders van de eerste stelling voeren aan dat de gegeven omstandigheden een zo breed mogelijk sociaal-economisch gespreksforum vereisen in een uitzonderlijke overlegstructuur.

Het VESOC is een overlegstructuur tussen de Vlaamse Executieve en de sociale gesprekspartners voor het normaal sociaal overleg.

De Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve zijn politieke overleg- en beslissingsorganen.

Een ingrijpende regeringsbeslissing inzake de nationale sectoren, meer bepaald inzake Cockerill-Sambre, zal volgens deze leden de bakens grondig verzetten en zelfs het kader van de staatshervorming van 1980 op losse schroeven zetten. In deze context is een uitzonderlijk overleg op alle echelons nodig met Vlaamse Executieve, Vlaamse Raad en sociale gesprekspartners.

De voorstanders van de tweede stelling zijn van oordeel dat het overleg met de sociale partners niet kan vermengd worden met het parlementair overleg. De Vlaamse Raad zou een abdicatie doen van zijn politieke macht door tesamen met de sociale partners aan een overleg deel te nemen.

Het overleg met de sociale partners speelt zich immers af op het niveau van de raadpleging. De politieke besluitvorming speelt zich af op een hoger niveau wat niet belet dat men zich door het sociaal overleg kan laten inspireren en leiden. In casu zou de Vlaamse Executieve overleg kunnen plegen met de sociale partners in de daartoe geëigende structuren namelijk VESOC en nadien de Vlaamse Raad of de betreffende commissie hierover inlichten zodat deze met kennis van zaken kan beslissen.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve sluit zich aan bij de laatste visie. Hij wenst geen onduidelijkheid in de tekst.

Er is op dit ogenblik een zeer goed werkende overlegstructuur waarin de Vlaamse Executieve en de sociale partners mekaar vinden namelijk VESOC. Tussen de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad bestaat geen eigenlijk overleg. Op dit niveau worden, politieke beslissingen genomen.

Bijgevolg kan men de Vlaamse Raad en sociale partners niet op dezelfde voet in een overleg betrekken.

Dit zou afbreuk doen aan het fundamenteel verschil in de diverse mechanismen van besluitvorming.

Na een lange discussie over dit laatste punt wordt een consensus bereikt rond een tekst die het overleg beperkt tot de Vlaamse Executieve en de sociale partners, evenwel mits de Vlaamse Raad in de gelegenheid wordt gesteld alle betrokkenen bij het sociaal overleg gehoord te hebben.

Een lid wijst erop dat er sinds het goedkeuren door de Vlaamse Raad op 24 maart 1982 van de resolutie betreffende een onderzoek naar de regionalisering van de nationale sectoren (Stuk 80 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 4) en de indiening van het voorliggende voorstel van resolutie een hele stap vooruit werd gezet.

In de voorlaatste beschikking van de resolutie betreffende een onderzoek naar de regionalisering van de nationale secto-

ren vroeg de Vlaamse Raad de Vlaamse Executieve de mogelijkheid van regionalisering te onderzoeken. Inmiddels blijkt uit het standpunt van de Vlaamse Executieve betreffende de regionalisering van de nationale sectoren dat de Vlaamse Executieve reeds stelling genomen heeft en de nationale sectoren wil regionaliseren.

Vandaar dat men in de derde beschikking van het voorstel van resolutie zover gaat op de regionalisering van de nationale sectoren aan te dringen met als consequentie van de verantwoordelijkheid inzake beleid, de eigen financiële verantwoordelijkheid.

Hetzelfde lid wijst erop dat een tweede punt in de tekst van het voorstel van resolutie zeer belangrijk is en op een evolutie wijst namelijk dat het eventueel overschrijden van de toegezegde enveloppes voor de nationale sectoren niet te dulden is omdat dit het regionaal evenwicht in de financiering in het gedrang zou brengen.

Stemming

Bij het ter stemming leggen van de tekst van het voorstel van resolutie vragen enkele leden een aparte stemming over de twee eerste consideransen, waarbij de tekst binnen het kader van de wetten van 1980 wordt geplaatst. Zij wensen te benadrukken dat in hun visie, de tekst van het voorstel van resolutie niet noodzakelijk binnen dit kader mag worden beperkt.

De tekst van de eerste en tweede alinea wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 2.

De overige daaropvolgende alinea's en het gehele voorstel van resolutie worden eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

E. BEYSEN

De Voorzitter,

O. VAN OOTEGHEM